

VIII Marea Roșie

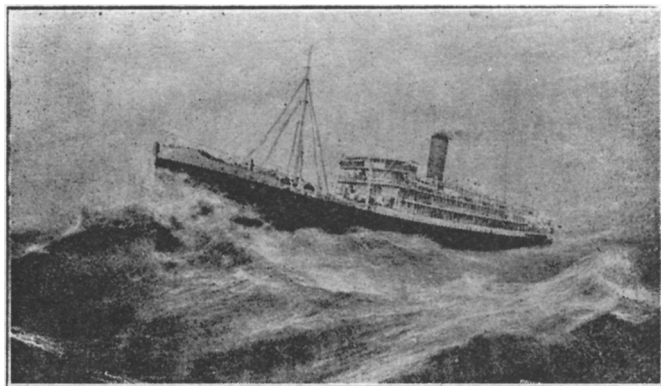
După traversarea Canalului de Suez plutim pe Marea Roșie, marea legendelor și a Bibliei. Fiecare undă, fiecare val ar vrea parcă să amintească istoria mai multor mii de ani, ar vrea să spună de începutul lumii, de bunul Dumnezeu și de proorocii creștinismului.

Bineînțeles, pe călătorul care navighează pentru prima oară pe această mare biblică, primul lucru care-l interesează e culoarea ei, și nu mică îi e mirarea când în locul apei însângerate pe care o văzuse în închipuirea sa privește o imensitate albastră, de un albastru ce rivalizează cu azurul cerului cel mai senin... Ca și „Dunărea albastră”, care îmbracă de obicei toate culorile și foarte rar pe aceea căreia îi datorează celebrația, Marea Roșie nu pare nici ea în primul moment să justifice denumirea de „El bahar, el ahmar” pe care i-au dat-o arabii și care înseamnă „Marea cea roșie”. Și totuși, nu pe nedrept i-au zis astfel stăpânitorii și navigatorii ei de odinioară, căci cu multe secole înainte corăbiile și velierele cu pânze, conduse mai mult de arabi, nu pluteau în largul mării, ci pe lângă coaste – conducătorii lor nefiind prea buni navigatori –, iar coastele erau, ca și acum, acoperite de nisipul înroșit de arșița puternică a soarelui – nisip care apoi este aruncat

de capriciul vântului în apa ce se înroșește la rândul ei.

Două zile plutim între coastele Arabiei cea fără istorie și ale Africii de est, iar a treia zi întâlnim două insule mici, ce stau față în față: sunt „cei doi frați”, sau, cum le-am spune noi, „două surori”, de aceeași mărime și formă ca doi gemeni. Pe una din insule se găsește un far păzit de trei oameni, care trăiesc aci, câte șase luni pe an, singuri, netulburați de nimeni; doar din două în două săptămâni se duce câte un vapor ca să vadă dacă mai trăiesc și să le ducă alimente.

Este o singurătate de sfârșit de lume, și totuși o lume de basme și poezie, în care trăiesc pescuitorii de perle, avântați uneori până la țărmurile acestor două insule. Înamorați de meseria lor, ei caută frenetic, neținând seama unde se duc și unde ajung pietrele imaculate și prețioase ce împodobesc cu atâta grație pe femeii...

Vaporul „Chantilly” pe Marea Roșie

Căci Marea Roșie e una din acele binecuvântate mări ce ascund în sânul lor minunatele pietre prețioase pe

care un capriciu al naturii le-a făcut să se nască în carnea unor umile vietăți. De fundul apelor sale străvezii se lipesc moluștele, între ale căror valve un bob de nisip devine sub magica influență a naturii o perlă nestemată. Și pentru găsirea acestor pietre scumpe menite să împodobească frumusețea feminină, sute de oameni, de la Marea Roșie până în Australia, își riscă aproape zilnic viața și își ruinează, în cel mai bun caz, sănătatea.

În grupul de călători în care mă aflu și care, ca și mine, privesc adâncimea ca atrași de puterea magnetică a comorilor de pe fundul mării se găsește unul, inițiat în misterele pescuitului și comerțului perlelor, care nu se lasă să fie mult rugat spre a ne împărtăși cele ce știe. Sunt lucruri interesante despre una din miile de laturi ale activității omenești și care, mai ales, pun într-o lumină crudă acel nesfârșit prinos de admirație pe care, de la începutul vremurilor, bărbații l-au dus, în mod inconștient chiar, eternului feminin. Căci, pentru a satisface nesecata lor cochetărie, mii de oameni își irosesc viața scufundându-se în fundul mărilor ca să găsească perle, scoborând în bezna minelor ca să smulgă diamante, afundându-se în inima pădurilor, în goană după fiare cu blană mătăsoasă, după păsări cu pene strălucitoare. Ce e drept, nu se poate spune că această continuă jertfă adusă lumii feminine nu-și are și partea sa bună pentru cealaltă jumătate a omenirii. Vreau să spun că industriile și comerțul ce rezultă din căutarea acestor materii, ce devin apoi podoabe feminine, sunt, în fond, o largă compensație pentru oboșelile și primejdiile îndurate.

E drept că scufundătorii sau pescuitorii de perle își expun viața scoborând la o adâncime ce trece uneori

de 8 metri, nesușinuți decât de o frânghie groasă prevăzută cu un ochi în care se introduce piciorul și având la capătul ce intră în apă o piatră care să-i tragă spre fund.

În timpul scoborârii, pescuitorul își ține respirația și cele 5-6 minute cât stă sub apă ca să smulgă de pe stânca submarină câteva moluște, cât poate ține panerașul ce-l are legat de gât, sunt de ajuns ca să-l facă să revie la suprafață istovit și, cu timpul, predispus la tot felul de infirmități fizice, greu de expus aci... Și apoi, nu este exclus ca vreun rechin hrăpăreț să-i smulgă dintr-o smucitură un picior sau un braț, lăsându-l mutilat pentru toată viața sau, mai bine zis, lăsându-i soția văduvă și copilașii fără tată. Și când te gândești că se întâmplă uneori ca dintr-o mie de scoici să nu se scoată decât 7-8 perle perfect rotunde și mari cât o gămălie de ac și vreo 10-20 din cele neregulate, numite „baroce”, a căror valoare e minimă, nu te mai miri de ce sunt atât de scumpe perlele față de toate celelalte pietre prețioase. Și totuși, meseria de pescuitor e destul de rentabilă, după cât se pare, de vreme ce majoritatea pescuitorilor inițiază în misterele ei pe copiii lor, încă din cea mai fragedă vârstă a acestora. Astfel că nu e exclus să vezi pe bordul unui vas de pescuitori de perle 5-6 copilași a căror vârstă variază între 4 și 7 ani și care, deși nu se aventurează încă în fundul mării, se fac totuși folositori pe bord.

Acești pescuitori, care de obicei nu lucrează pe cont propriu, ci sunt în serviciul unui negustor de perle, pun toate scoicile pescuite la un loc și când acestea sunt deschise, toate perlele găsite sunt luate de negustori, iar fiecare pescuitor își primește o plată anumită.

Bineînțeles, s-ar putea întâmpla și fraude, dar astfel de cazuri sunt rare, căci teama de a fi prinși când ar voi să vândă piatra tănuită oprește pe acești oameni de la un furt zadarnic cel mai adeseori.

Ar fi iarăși interesant de spus prin câte evaluări și deprecieri trec aceste perle până ce ajung în vitrina bijutierului din marile orașe, de unde vor veni să le ia acelea pentru care au fost create. Între vânzător și cumpărător intervine un misit, care face târgul, având în vedere în primul rând propriul său interes și în al doilea pe al clienților săi. Apoi, un stoc de pietre vândute trece adesea prin diverse mâini, luând felurite direcții și suferind în mersul lor, care le împinge fatal spre vitrina bijutierului, diferite scăderi și urcări, după cum cel ce le cumpără e mai naiv sau mai isteț.

O legendă indiană spune că perlele sunt picături de rouă căzute din cer în noapțile cu lună; e firesc dar ca poezia și misterul care le învăluie să influențeze nu numai pe cele ce nu văd în ele decât minunata podoabă, dar chiar și pe aceia care văd mai ales un mijloc de câștiguri fabuloase. De aceea, în gestul negustorului care desface cu grijă pungulița de stofă roșie ce ascunde un pumn de mărgăritare, pe care le vântură în palmă, lăsându-le să se rostogolească una câte una pe un postav de culoare închisă, spre a le scoate în valoare strălucirea, e ceva smerit, cucernic, ca într-un ritual religios.

Aceeași devoțiune ca și în gestul plin de grație cu care o femeie frumoasă trece în jurul gâtului șiragul de perle lucitoare ce o va face și mai frumoasă în ochii bărbaților...

Dar perlele nu contribuie numai ca podoabă la frumusețea feminină, ingeniozitatea omenească le-a făcut să servească și în alt mod pe fiicele Evei.

Se știe că în marile ateliere unde se șlefuiesc perlele prețioase se întrebuintează în acest scop perlele mărunte, care nu pot fi utilizate și cu care se freacă cele mai mari, până capătă acel „orient” sau irizare atât de minunată. Această operațiune e făcută de femei și se spune că, într-un astfel de atelier, supraveghetorii observară cu uimire că tenul unora din lucrătoare avea, de la un timp, o albeață și o catifelare neobișnuită. Se cercetă și se află că acele fete, umblând mereu cu praful de perle, își ștergeau mâinile pe față... Și iată cum născu în mintea unui ingenios chimist ideea de a fabrica pudră cu ajutorul aceluiași praf de perle, pudră ce în curând deveni favorita celor mai frumoase și elegante femei din lume.

Dar cer scuze cititorilor mei că, furat de farmecul misterios ce plutește în jurul acestor „fiice ale lumii”, am făcut o digresiune cam lungă și îmi reiau firul întrerupt al povestirii călătoriei mele pe apele Mării Roșii.

Vaporul taie valurile grele ale mării, iar apa ei, din albastră cum era, devine roșie; sunt algele marine și miliarde de mici peștișori roșii, ce din când în când invadează suprafața mării, jucându-se sub scânteierea coplesitoare a soarelui și făcând ca apa să se coloreze în roșu... Poate și din cauza aceasta i s-a zis „Marea Roșie”.

Încep căldurile tropicale; pe vapor se lasă pânzele care aduc umbră, iar pasagerii, ca și personalul, unul câte unul, îmbracă hainele de dril și își pun caschetele. Ventilatoarele au intrat în funcțiune și chinina devine alimentul de primă necesitate. Toată lumea s-a refugiat pe puntea vasului, dar nici aci nu se simte briza mării și nici chiar aer nu este suficient. Cerul și marea sunt